

troer, at denne Sags Præcedentfer vise, at naar Rigsdagen forfølger sin tidligere Beslutning, vil ogsaa den ærede Ministers Modstand af- tage, og maaskee vil han ligesom hans For- gjænger gaae over til at billige Lovforslagets Grundfætning.

Winther: Det er allerede af en æret tidligere Taler blevet bemærket, at undertiden kan den Privates Ret komme til at lide Skade ved Erklæringer; jeg har nogen Erfaring i, at dette er rigtigt, og det giver mig Anledning til at yttre den Mening, at dersom man nu ikke paa Grund af den ærede Ministers Modstand kan opnaae at faae de Erklæringer at kjende, som afgives af Embedsmænd angaaende pri- vate Andragender til Ministeriet, saa burde det idetmindste kunne indrømmes, at man fik at vide de Grunde, som havde bestemt Mi- nisteriet til at resolvere paa den Maade, som det gjør i den foreliggende Sag; thi det er dog forunderligt at tænke sig, at i en Tid, hvor der tilstræbes Offentlighed i Retspleien, og hvor selv Høiefesteret har maattet bekjenne sig til at give Præmisser til sine Domme, der skal Administrationen alene beholde Hemmelig- heden som sit Privilegium. Dette strider al- deles imod den nuværende Tingenes Tilstand, og jeg kan ikke antage, at de Ministerier, der ville haandhæve en saadan Hemmelighed for Administrationen, ere gjennemtrængte af Grund- lovens Aand. Der kan gives aldeles urigtige Fremstillinger om de Forhold, hvorom man henvender sig til Ministeriet, og naar man alt- saa ikke faaer at vide, af hvad Grund Mini- steriet har taget sin Beslutning, er man ikke istand til at vide, om den er grundet paa Sand- hed og paa en rigtig Fremstilling af Forholdene; men man er nødt til at lade sig nøie med, at det Ansøgte efter Omstændighederne ikke kan indrømmes. Det er en utilfredsstillende Stil- ling for den private Mand, og der er ingen Sikkerhed for hans Velsærd, naar en saadan Tilstand vedbliver. Der var en æret Rigs- dagsmand (C. Rimestad), som yttrede, at en Embedsmand ikke kunde paadrage sig noget Ansvar ved sin Erklæring, medmindre den var af en injurierende Natur; men det forekommer mig ogsaa, at han burde paadrage sig et An-

svær, naar han afgiver enten overflabste eller urigtige Erklæringer, naar han giver urigtige Fremstillinger af faktiske Forhold og derved vildleder Ministeriet. Jeg skal nu ikke yttre Videre, end at en frifindet Administration i vor Tid ikke vilde haandhæve Hemmeligholdelsen for sig som et Privilegium.

J. M. Hansen: Jeg skal ikke udtrække Forhandlingerne længe, men der er fremkommen nogle Ytringer fra den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 5te Valgkreds (C. Rimestad), som jeg troer at maatte sige et Par Ord om. Det Første er den forunderlige Fortolkning af § 2 i Forordningen af 15de Decbr. 1820, som ogsaa han har gjort gjældende, nemlig at naar det i Paragrafen hedder: Naar Nogen, som ei selv kan skrive, vil indgive Klage over Embeds- mænd eller Andre, bør han lade samme for- fatte enten ved en ordentlig bestiftet Sagsfører o. s. v., saa skulde det være at forstaae saa- ledes, at den, som kan skrive, han maa lade Klagen skrive af Andre, hvemsomhelst han vil — men det er en aabenbart urigtig Fortolk- ning. Hvad der staaer, er, at den, som selv kan skrive, maa skrive Klagen selv, men naar han ikke kan det, maa han kun lade den skrive af en Sagsfører eller anden Embedsmand; det er den klare Mening af Paragrafen, og det vil ogsaa findes, naar man vil gjennemløse For- ordningens Motiver i Kollegiatlibenden; thi der er det udtrykkeligt sagt, at ifølge Forord- ningen af 28de Decbr. 1792 kunne kun or- dentlig bestiftede Procuratorer bruges til at forfatte Klager for Andre, hvorimod enhver skrivedyndig Mand kan forfatte Ansøgninger og Forespørgsler til Kongen, men ingen Klager. Jeg maa derfor mene, at Forordningen af 1820 siger, at den, som selv kan skrive, maa ogsaa skrive sin Klage, men naar han skal lade den skrive af Andre, maa han kun lade den skrive af Sagsførere og Embedsmænd — en anden Fortolkning vilde jo ogsaa . . . ja, jeg tør ikke sige det, da det er saa overordentlig dyg- tige Jurister, som have fremsat den, men jeg troer rigtigt nok, at de have seet saa over- maade fiint paa Bestemmelsen, at de have taget ganske feil af den — thi det vilde, som sagt, være en aldeles urimelig Fortolkning.